

Қарағанды мемлекеттік медицина университеті
Медициналық психология және коммуникативті дағдылар
кафедрасы

СӨЖ

Хирургиялық комплаенс

Орындаған: Еркінқызы Д.
6-075 топ, ЖТД

Тексерген: Халмурадова С.Е.

Қарағанды 2019 ж

Kіріспе

Қай дәрігердің болмасын көсіптік білімін күнделікті емдеу тәжірибесіне пайдалануға мүмкіндік беретін және сол емнің нәтижесін анықтайдын жағдай-деонтология қағидаларын тиімді пайдалану. Деонтологиялық талаптар мамандықтың даму сатысына, оның қазіргі деңгейіне, күнделікті тәжірибелің мұқтажына сай болуы тиіс.

Дәрігер этикасы- медицина қызметкерлерінің іс-әрекетіндегі тәртібі мен моралі. 19 ғасырдың басында “деонтология” деген термин пайда болды. Ағылшын философы, И. Бентам адамның белгілі кәсіптік тәртіп-әрекеттерін зерттейтін ғылым саласын “деонтология” деп атап, оның әртүрлі мамандық саласына енуіне жағдай жасады.

Деонтология деген екі грек сөзінен құралған: deon- міндепті, logos- ғылым. Сонымен, деонтология деген сөздің мағынасы- міндептілікті оку.

Хиургиялық бөлімде немесе стационарда жұмыстар өте қатаң түрде атқарылу керек. Үлкен мен кішінің арасында субординация сақталу керек. Медицина қызметкерлердің науқасқа деген қарым-қатынасы корректті түрде болу керек және де науқасқа көніл бөлушілігі жеткілікті болса, науқас адамдар өздерін жақсы сезінеді.

Дәрігерлердің деонтологиялық қарым- қатынасы:

1. Бір-біріне сыпайылыш, ілтипатпен қарап;
2. Өзінің әріптестері жөнінде еш уақытта жаман пікір айтпау;
3. Жұмыс барысында қате кемшіліктер жіберген әріптестерін түсіне білу, оған рухани демеу көрсету
4. Диагноз қою, емдеу тактикасын тағайындауға белгілі-бір шешімге келе алмай жатса, басқа тәжірибелі дәрігерді, не жетекші хирургті көмекке шақыру керек.

Дәрігер- жоғары квалификациялы, жан-жақты дамыған білімді адам болуға міндетті. Қазіргі кезде, көбінесе, науқас адамдар өзінің ауруы жайында медициналық әдебиеттер оқиды. Сондықтан, дәрігер сондай жағдайларда науқас адамдармен деликатті және маманданған түрде қарым-қатынаста болу керек.

Науқасты операцияға дайындығы кезінде хирургиялық деонтологияны пайдалану ережелері

- Науқастың ауру диагнозын тек дәрігер түсінікті етіп хабарлайды.
- Егер операция қауіпті болса, туысқандарын ескерту керек.
- Науқаспен қарым-қатынасында тактильді түрде болу керек: атын, тегін айту керек.
- Білім, такт, шыдамдылық, сыпайылық- медбикенің сапалығы, сондықтан да процедура кезінде медбике тыныш, үрей туғызбай жұмысты атқару керек.

Отадан кейінгі науқастарда комплаенсті төмендететін факторлар

Инвазивті араласулар, жарамен байланысты асқыныстар қаупі болуы (қан кету, инфекция, жарықтар пайда болуы,)

Негізгі ауруымен патогенетикалық байланысты және жара процессін ушықтырып, науқастың жалпы жағдайына да әсер ететін қосалқы соматикалық патологиялары (қант диабеті, гормональды препараттарды қабылдау, аллергиялар мен аутоиммунды аурулар)

Науқастың ота алдындағы және отадан кейінгі қорқынышы, қарапайым халықтың биология саласынан хабардар болмауы, емнің қажеттігін толықтай түсінбеулері

Жараға күтім жасау, науқастардың отадан кейінгі қимыл-қозғалыстарын шектеу.

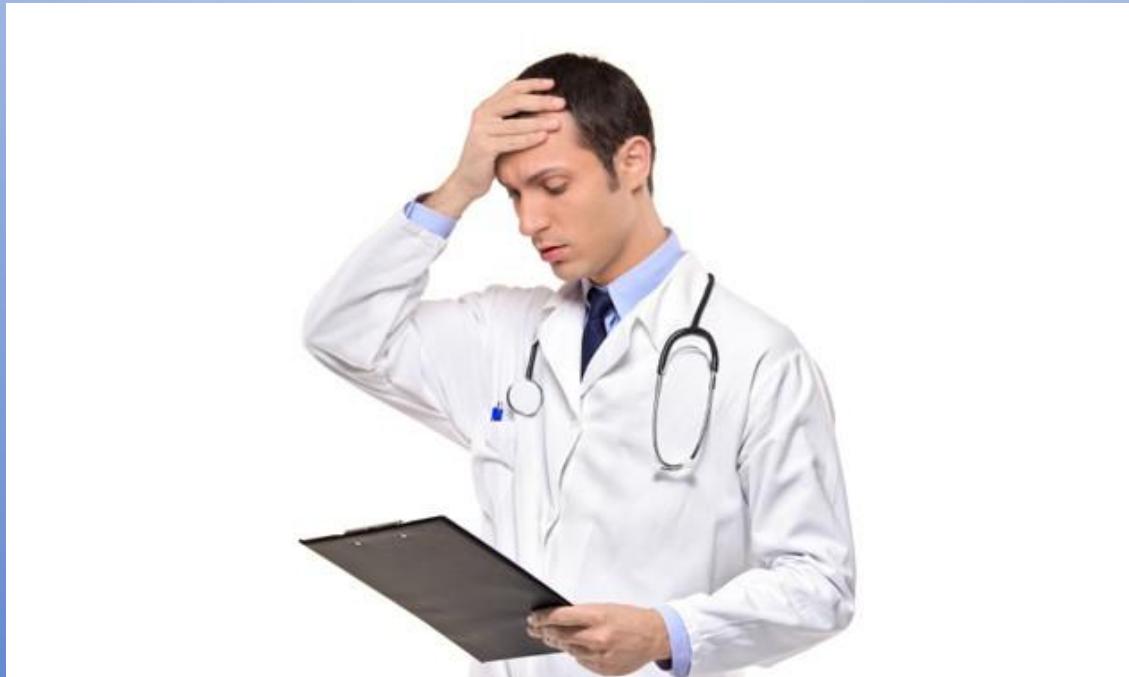
Комплаенсті жоғарылататын факторлар:

- Дәрігерге тұрақты қаралу.
- Отадан кейінгі емді жүргізуді қалау
- Асқыныстар дамуынан қорқу
- Қосымша ауруларының болуы
- Отбасы мен достарының қолдауы
- Емнің қолжетімділігі

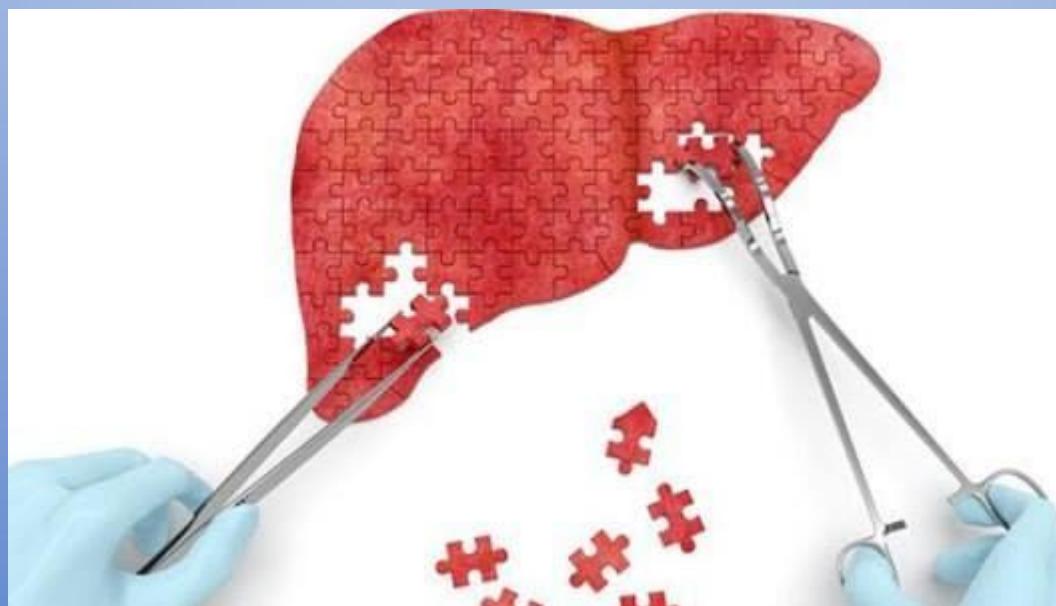
Комплексе қатысты мәселелерді шешу жолдары

- ❖ Науқасты ауруы мен емі жөнінде ақпараттандыру
- ❖ Терапияның жеке режимін таңдау
- ❖ Әлеуметтік көмекпен қамтамасыздандыру (отбасы, достары, үқсас патологиямен науқастар көмегі)
- ❖ Басқа мамандармен бірігіп жұмыс атқару.

Медициналық деонтологиямен ятрогения бір-бірімен тығыз байланыста. Ятрогения- медицина қызыметкерлерінің қателігі. Ятрогенияға науқасты өмдеген кезде және ауру нәтижесіндегі сырқаттану және зақымдалу қателігі жатады. Және де хирургтер операция кезінде инструменттерді науқас адамның ішінде қалдырып кетеді, бұны да ятрогенияға жатқызуға болады.

Ятрогенияға, мысалы, гепатитті жатқызуға болады: инфузиядан кейін зақымдалған қан және плазма пайда болуы. Ятрогендік жарақаттарға операция кезіндегі ішкі жарақаттарды жатқызуға болады. Бұл: асқорыту резекциясы кезінде бауырдың жарақаты.

Қорытынды

Комплаенс - хирургия клиникасындағы барлық ем жұмысының нәтижесін анықтайтын, емдеу барысында сұрқос адамдармен дәрігерлер арасында мол сенім орнап, өмір үмітін жалғастыратын құдіретті күш. Деонтологиялық қарым-қатынастар медицинаның өзімен бірге туып, бірге дамып келе жатқан қағида.

Пайдаланылған әдебиеттер

- <https://www.slideshare.net/NiklzLesnik/8-46683763>
- <https://elibrary.ru/item.asp?id=22657428>
- <https://cyberleninka.ru/article/n/doverie-k-vrachu-kak-uslovie-ustanovleniya-sotsialno-psihologicheskogo-otnosheniya-i-obscheniya-mezhdu-vrachom-i-patsientom>